

ZARZĄDZENIE NR 152/2025

WÓJTA GMINY DĘBNICA KASZUBSKA

z dnia 8 września 2025 r.

**w sprawie przyjęcia diagnozy potrzeb migrantów zamieszkujących obszar Gminy Dębica Kaszubska
w celu określenia działań wykorzystujących w pierwszej kolejności ogólnie dostępne instrumenty włączenia
i aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej, kulturalnej i zdrowotnej**

Na podstawie art. 30 ust. 1 i art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153; z 2023 r. poz. 1688) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Przyjmuje się diagnozę potrzeb migrantów zamieszkujących obszar Gminy Dębica Kaszubska określającą działania wykorzystujące w pierwszej kolejności ogólnie dostępne instrumenty włączenia i aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej, kulturalnej i zdrowotnej na cele projektu pn.: „Integracja społeczno-gospodarcza imigrantów na terenie Gminy Dębica Kaszubska” opracowaną na podstawie regulaminu naboru nr FEPM.05.16-IZ.00-002/25 w ramach Działania 5.16. Integracja migrantów – ZIT poza terenem obszaru metropolitalnego w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027.

2. Diagnoza stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Z up. Wójta Gminy Dębica Kaszubska
Zastępca Wójta Gminy Dębica Kaszubska

Karol Żukowski

Załącznik
do zarządzenia nr 152/2025
Wójta Gminy Dębica Kaszubska
z dnia 8 września 2025 r.

DIAGNOZA DO PROJEKTU

DLA PROJEKTU PN.: „INTEGRACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA IMIGRANTÓW NA TERENIE GMINY DĘBNICA KASZUBSKA” SKŁADANEGO W RAMACH FEP 2021-2027 Z DZIAŁANIA NR 5.16.INTEGRACJA MIGRANTÓW – ZIT POZA TERENEM OBSZARU METROPOLITALNEGO W RAMACH PROGRAMU REGIONALNEGO FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA POMORZA 2021-2027

Dane z GUS

TABL.1 MIESZKAŃCY UKRAINY OBJĘCI OCHRONĄ CZASOWĄ* WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW

Rok:2024, POLSKA stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
POLSKA	978099	381054	597045	774598	305102	469496	203501	75952	127549
Dolnośląskie	115752	46354	69398	99908	40515	59393	15844	5839	10005
Kujawsko-pomorskie	32270	12075	20195	24349	9220	15129	7921	2855	5066
Lubelskie	36650	15146	21504	23719	10164	13555	12931	4982	7949
Lubuskie	33322	12270	21052	27966	10340	17626	5356	1930	3426
Łódzkie	61094	23065	38029	44891	17018	27873	16203	6047	10156
Małopolskie	86085	33656	52429	62185	24767	37418	23900	8889	15011
Mazowieckie	214206	85245	128961	176074	70590	105484	38132	14655	23477
Opolskie	21569	8330	13239	16791	6587	10204	4778	1743	3035
Podkarpackie	30668	12765	17903	21781	9049	12732	8887	3716	5171
Podlaskie	13618	5185	8433	10376	4054	6322	3242	1131	2111
Pomorskie	68469	26095	42374	49890	19402	30488	18579	6693	11886

Śląskie	98078	37858	60220	82717	32289	50428	15361	5569	9792
Świętokrzyskie	14613	5887	8726	11913	4872	7041	2700	1015	1685
Warmińsko-mazurskie	17308	6396	10912	12961	4847	8114	4347	1549	2798
Wielkopolskie	88519	33315	55204	70706	26558	44148	17813	6757	11056
Zachodniopomorskie	45878	17412	28466	38371	14830	23541	7507	2582	4925

* Dane obejmują mieszkańców Ukrainy ze statusem UKR przebywających na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosci/mieszkancy-ukrainy-objeci-ochrona-czasowa-w-polsce-stan-w-dniu-31-grudnia,20,1.html>

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) wynika, że na koniec 2024 roku w Polsce objętych ochroną czasową było blisko 978 tys. obywateli Ukrainy, z czego około 69 tys. w województwie pomorskim. Większość z nich mieszka w miastach, jednak ponad 18,5 tys. przebywa na terenach wiejskich. Wskazuje to na istotną obecność migrantów również poza metropoliami, co uzasadnia potrzebę działań integracyjnych w mniejszych ośrodkach, takich jak Gmina Dębica Kaszubska.

Dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy Dębica Kaszubska:

Na dzień 1 września 2025 r. łączna liczba obywateli państw trzecich zameldowanych na pobyt stały lub czasowy to 10 kobiet i 17 mężczyzn.

Wśród tych osób najliczniejszą grupę stanowią os. pochodzenia ukraińskiego tj. 9K i 10M.

Os. innych narodowości – tajlandzkie – 1K, gruzińskie – 2M, egipskie – 1M, tureckie – 1M, indyjskie – 1M, tunezyjskie 1M, algierskie 1M.

Pomimo, iż meldunek jest obowiązkowy dla cudzoziemców na podstawie ustawy o ewidencji ludności, większość przebywających na terenie Dębicy Kaszubskiej imigrantów nie dotrzymuje tego obowiązku, dlatego powyższe dane nie odzwierciedlają prawdziwych danych osób z krajów trzecich przebywających na terenie gminy Dębica Kaszubska.

Wśród przyczyn wymienić można:

- brak wiedzy: Cudzoziemcy mogą nie być świadomi obowiązku meldunkowego, który wynika z prawa polskiego,
- trudności formalne: Aby się zameldować, osoba potrzebuje potwierdzenia zamieszkania, co często wiąże się z koniecznością posiadania podpisanej umowy najmu i współpracy właściciela mieszkania,
- brak kar w praktyce: Chociaż obowiązek meldunkowy istnieje, prawo nie przewiduje wysokich kar za jego brak, co może sprawiać, że niektórzy obywatele decydują się go nie dopełniać.

W przypadku migrantów z Ukrainy w związku z konfliktem na Ukrainie wprowadzone zostały przepisy ułatwiające pobyt obywateli tego kraju w Polsce, które mogły wpływać na czasowe złagodzenie priorytetu dla kwestii takich jak meldunek.

Dane ze Szkół publicznych:

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dębnicy Kaszubskiej</i>	<i>Zespół Szkół w Gogolewie</i>	<i>Zespół Szkół w Motarzynie</i>
1.	<i>Liczba uczniów – obywateli państw trzecich – uczęszczających do szkoły podstawowej, z podziałem na oddziały, wg stanu na dzień 31.07.2025 r.</i>	<i>Ogółem – 7 uczniów, w tym: Kl. I- 1 ucz. Kl. II – 2 ucz. Kl. III – 1 ucz. Kl. V – 2 ucz. Kl. VII – 1 ucz.</i>	<i>Ogółem – 3 uczniów, w tym: Kl. III- 1 ucz. Kl. VII – 1 ucz. Kl. VIII – 1 ucz.</i>	<i>Brak uczniów.</i>
2.	<i>Kraj pochodzenia ww. uczniów.</i>	<i>Ukraina (obywatelstwo ukraińskie)</i>	<i>Ukraina (obywatelstwo ukraińskie)</i>	<i>Nie dotyczy</i>
3.	<i>Zatrudnienie asystentów międzykulturowych w placówkach.</i>	<i>Brak zatrudnienia</i>	<i>Brak zatrudnienia</i>	<i>Brak zatrudnienia</i>
4.	<i>Czy regulaminy obowiązujące w jednostce przewidują możliwość zatrudnienia asystenta międzykulturowego ?</i>	<i>Nie</i>	<i>Nie</i>	<i>Nie</i>

Do szkół podstawowych w gminie Dębica Kaszubska uczęszcza obecnie 10 uczniów z Ukrainy, rozproszonych między Dębicę Kaszubską i Gogolewo. Brakuje zatrudnionych asystentów międzykulturowych, a regulaminy placówek nie przewidują ich zatrudnienia. Ogranicza to możliwości udzielania systemowego wsparcia dzieciom cudzoziemskim w adaptacji do polskiego systemu edukacyjnego.

Dane do projektu z OPS:

Działania dla migrantów świadczone przez OPS:

Bezkosztowe:

1. Spotkanie informacyjne z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny dot. wsparcia dla rodzin zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
2. Spotkanie informacyjne z pracownikiem OPS dot. zasad przyznawania świadczeń rodzinnych,
3. Spotkanie informacyjne z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie dot. postępowania w przypadku doświadczania przemocy,
4. Spotkanie informacyjne z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Kosztowe:

1. Wsparcie psychologa (indywidualne lub grupowe),
2. Poradnictwo prawne.

Obecnie żadna osoba nie korzysta z ww. wsparcia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od maja do sierpnia 2022 r. realizował wsparcie „Bezpłatna pomoc psychologiczna” przyznana na podstawie art. 23 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa (zadanie zlecone - Fundusz Pomocy). Skorzystano z 102 porad (korzystały zarówno dzieci jak i dorośli).

Dane do projektu z GOK:

Liczba osób narodowości Ukraińskiej uczęszczająca na zajęcia dodatkowe prowadzone w GOK:

Rok szkolny 2022/23:

- 1x chłopiec (III klasa) - j. ang. + robotyka + nauka gry w tenisa.

Rok szkolny 2023/24:

- 1x dziewczynka (VIII klasa) - j. ang. + nauka gry na gitarze,

- 1x chłopiec (IV klasa) - robotyka + nauka gry w tenisa.

Rok szkolny 2024/25:

- 1x chłopiec (II klasa) - j. ang.,

- 1x chłopiec (V klasa) - nauka gry w tenisa + gaming,

- 1x kobieta (os. dorosła) - joga.

W latach 2022–2025 w zajęciach GOK uczestniczyło kilka dzieci i jedna osoba dorosła z Ukrainy. Popularne były zajęcia z języka angielskiego, robotyki, tenisa, gry na gitarze oraz joga. Liczby te są niskie, co może wynikać z barier językowych, informacyjnych oraz braku systemowego wsparcia.

W dniach do 25 do 29 sierpnia 2025 r. wśród losowych osób, społeczności Ukraińskiej na terenie Gminy Dębica Kaszubska rozpowszechniono i zebrano anonimową ankietę dotyczącą obecnej sytuacji życiowej, planów i potrzeb. Ankietowani zostali poinformowani, iż ankietę służy do diagnozy ich potrzeb w celu zaplanowania i zaoferowania odpowiednich form wsparcia.

Wśród pytań znalazły się takie jak:

- kraj pochodzenia,
- rodzaj zamieszkania (stałe/tymczasowe),
- status pobytowy,
- posiadanie PESELU,
- posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności,
- wykształcenie,
- rodzaj zawodu,
- język, którym się posługuje,
- osoby, z którymi przebywa na terenie Polski,
- aktywność zawodowa,
- plany wyjazdowe
- rodzaj problemów,
- posiadanie dzieci,

- rodzaj pomocy, wsparcia, którym byłby/byłaby zainteresowany/a,
- zainteresowanie udziałem w różnego rodzaju wydarzeniach, warsztatach,
- rodzaj kwalifikacji zawodowych, którym byłby/byłaby zainteresowany/a,
- korzystanie z pomocy instytucjonalnej,
- ocena życia w Polsce.

Uzyskano 7 anonimowych ankiet od 6 kobiet (1 w wieku 19-34 lat, 5 w wieku od 35 do 59 lat) i 1 mężczyzny w wieku od 35 do 59 lat).

Wszystkie osoby deklarują Ukrainę jako kraj pochodzenia i nie posiadają stałego miejsca zamieszkania na terenie Polski. Wszystkie osoby posiadają legalny status pobytowy w Polsce albo na podstawie zezwolenia na pobyt, albo objęci są ochroną czasową. Wszystkie te osoby mają również nadany nr PESEL. 3 osoby posiadają wykształcenie średnie, 2 wyższe i 2 podstawowe. 7 osób wskazało na znajomość języka ukraińskiego, 6 osób na znajomość rosyjskiego, 4 osoby wskazały na znajomość polskiego i tylko 2 na znajomość angielskiego. Spośród 7 osób 3 K przebywają samotnie z dziećmi, 2 K przebywają z dziećmi i mężem, a 1 K i 1 M tylko z współmałżonkiem. 4 osoby pracują w nowym dla siebie zawodzie, 2 osoby nie pracują wcale, a 1 osoba w zawodzie wykonywanym w kraju ojczystym. Wszystkie 7 osób planuje zostać w Polsce na stałe.

Spośród największych barier i problemów jakie ankietowane osoby wykazują znajdują się:

- brak pracy,
- brak mieszkania,
- bariery językowe,
- problemy zdrowotne.

Ankietowani (5K) są zainteresowani udziałem swoich dzieci w zajęciach dodatkowych w szkole, w GOK i zajęciami sportowymi, a także nauką języka angielskiego.

Ankietowani wskazują na potrzebę pomocy w obszarach:

- nauka języka polskiego,
- pomoc psychologiczna,
- pomoc prawna,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych,
- pomoc w opiece nad dzieckiem.

Ankietowani są zainteresowani udziałem w warsztatach kucharskich, szkoleniach kosmetycznych, szkoleniach z zakresu księgowości, informatyki, rehabilitacji, w nauce języka polskiego lub angielskiego.

Potrzebują wsparcia w wyrobieniu karty pobytu, w codziennym funkcjonowaniu w tym załatwianiu spraw urzędowych, potrzebują stałej legalnej pracy lub pomocy w uzyskaniu wykształcenia.

Oczekują większego szacunku ze strony Polaków oraz działań sprzyjających integracji i dobrej współpracy w społeczności np. jak wspólne inicjatywy lokalne.

Wnioski z diagnozy:

Na terenie gminy funkcjonuje niewielka, ale realna grupa migrantów, głównie z Ukrainy. Istnieje niski poziom integracji instytucjonalnej, brak systemowego wsparcia w szkołach (asystenci), małe zaangażowanie w działania GOK i OPS.

Największe potrzeby to: język, zatrudnienie, pomoc psychologiczna i prawna, opieka nad dziećmi, wsparcie w formalnościach.

Zainteresowanie integracją i edukacją jest obecne, co daje silną podstawę do realizacji działań projektowych. Potrzebne są zintegrowane działania międzysektorowe, łączące OPS, szkoły, GOK, NGO oraz władze lokalne, które będą odpowiadać na realne i zidentyfikowane potrzeby mieszkańców – migrantów.